

Білім беру ұйымдарының басшылары, басшысының орынбасарлары, әдіскерлері және педагогтеріне арналған «Инклюзивті білім берудің тиімді педагогикалық технологиялары» біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы

1. Жалпы ережелер

1. «Инклюзивті білім берудің тиімді педагогикалық технологиялары» (бұдан әрі – Бағдарлама) біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы қазақ және орыс тілдерінде білім беру ұйымдарының басшыларын, олардың орынбасарларын, әдіскерлері және педагогтерін оқытуға арналған.

2. Бағдарлама білім беру ұйымдарының басшылары, басшысының орынбасарлары, әдіскерлері және педагогтерінің инклюзивті білім беруді тиімді жүзеге асырудың негізі ретінде білім берудің әртүрлі қажеттіліктерін ескере отырып тиімді оқытудың педагогикалық технологиялары бойынша кәсіби және инклюзивті құзыреттіліктерін жетілдіруге бағытталған.

2. Глоссарий

Инклюзивті білім беру – ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке-дара мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылар үшін білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ететін процесс.

Ерекше білім беруді қажет ететін адамдар (балалар) – тиісті деңгейде білім алу және қосымша білім алу үшін арнайы жағдайларда тұрақты немесе уақытша қажеттілік көріп жүрген адамдар (балалар);

Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау – білім алу үшін қажетті арнайы жағдайларды айқындау.

Білім алу үшін арнайы жағдайлар – ерекше білім беруді қажет ететін адамдардың (балалардың), сондай-ақ мүмкіндігі шектеулі балалардың оларсыз білім беру бағдарламаларын меңгеруі мүмкін болмайтын, оқу, сондай-ақ арнаулы, жеке дамыту мен түзеу-дамыту бағдарламаларын және оқыту әдістерін, техникалық, оқу және өзге де құралдарды, тыныс-тіршілік ортасын, психологиялық-педагогикалық қолдап отыруды, медициналық, әлеуметтік және өзге де қызметтер көрсетуді қамтитын жағдайлар.

Психологиялық-педагогикалық қолдап отыру – білім беру ұйымдарында іске асырылатын, процесінде ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде ерекше білім беруді қажет ететін адамдарды (балаларды) ойдағыдай оқыту және дамыту үшін әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайлар жасалатын жүйелі-ұйымдастырылған қызмет.

Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі – ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар білім алушыларды психологиялық-педагогикалық қолдауды жүзеге асыратын қызмет. Ол мектеп басшысы бұйрығымен бекітіледі және оның құрамына мектеп директоры, директордың оқу-тәрбие

жұмысы жөніндегі орынбасары, логопед мұғалім, педагог-психолог, дефектолог мұғалім, әлеуметтік педагог, ЕДШ нұсқаушысы, сондай-ақ қажеттілігіне қарай басқа да мамандар мен педагогтар кіреді.

Мүмкіндігі шектеулі балаларды арнаулы психологиялық-педагогикалық қолдау — қызметтің қандай да бір түрін орындау қабілеттерін қалпына келтіруге немесе оның орнын толтыруға бағытталған көрсетілетін қызметтер мен іс-шаралар кешені.

Инклюзивті мәдениет — инклюзивті білім беру жөнінде құндылық, білім және жауапкершілік осы процестің барлық қатысушылары арасында қабылданатын және келісілетін идеология.

Инклюзивті саясат — адамның сапалы білім алу және социумға интеграциялау құқықтарын сақтауда, инклюзивті қоғам құндылықтарын қолдауды қамтамасыз етуде мемлекеттің бірыңғай стратегиясын әзірлеу.

Инклюзивті тәжірибе — инклюзивті білім берудің барлық қағидаттарын сақтай отырып, оның икемділігі мен вариативтілігі негізінде барлық білім алушылар үшін қауіпсіз және жайлы білім беру ортасын құру бойынша білім беру қызметі.

Оқу бағдарламасы — әрбір оқу сабағы, әрбір оқу пәні және (немесе) модуль бойынша меңгерілуге тиіс білімнің, машықтың, дағды мен біліктіліктің мазмұны мен көлемін айқындайтын бағдарлама.

Жеке оқу бағдарламасы — Үлгілік оқу бағдарламасы негізінде оның жеке мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, тәрбиеші және/немесе психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің мамандары құрастырған оқу бағдарламасы.

Оқытудың әмбебап технологиясы — қолдау қызметінің мамандары құрастырған оқу бағдарламасы.

Педагогтің инклюзивті құзыреттілігі — инклюзивті білім беру кеңістігінде кәсіби-педагогикалық және әлеуметтік міндеттерді шешу үшін білімді қолдануға қабілетті және дайын мұғалімнің кәсіби-тұлғалық сипаттамасы.

Бейімделген оқу ортасы — мазмұнды, ұйымдастырушылық, психологиялық-педагогикалық және әдістемелік жағдайлар жасау арқылы білім алушының жеке ерекшеліктерін іске асыруды қамтамасыз ететін оқыту ортасы.

SACERS шкаласы — білім беру ортасын бағалаудың валидті, сенімді, шынайы құралы.

3. Бағдарлама тақырыптары

1 модуль. Инклюзивті білім берудің әдіснамалық және нормативті аспектісі	1.1 Инклюзивті білім берудің философиясы және қағидалары
	1.2 Инклюзивті білім берудің үздік тәжірибелері
	1.3. Инклюзивті білім берудің құқықтық негіздері және ерекше білім беруді қажет ететін балалардың жалпы білім беретін мектепте білім алуын реттейтін

	құжаттар
2 модуль. Инклюзивті білім беру ортасы	2.1. Инклюзивті білім берудің көрсеткіштері. Сандық және сапалық бағалау критерийлері
	2.2. Білім беру ортасының сапасын бағалау (SACERS шкаласы)
3 модуль. Инклюзивті білім беру технологиялары	3.1. Ерекше білім беру қажеттіліктері, оларды анықтау және бағалау
	3.2. Инклюзивті білім беру жағдайында оқытудың әмбебап дизайны технологиясы
	3.3. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметін ұйымдастыру
	3.4. Білім беру бағдарламаларын бейімдеу алгоритмі
	3.5. Жеке білім беру траекториясы. Жеке білім беру бағдарламасын құрастыру
	3.6. Бейімделген оқыту: инклюзивті білім берудегі педагогикалық технологиялар мен стратегиялар
	3.7. Ерекше білім беруді қажет ететін білім алушылардың оқу жетістіктерін бейімдеп бағалау
	3.8. Сыныпта жайлы психологиялық климатты қалыптастыру
	3.9. Әлеуметтік-эмоционалдық оқыту технологиясы (Social emotional learning)
	3.10. Инклюзивті білім берудің қосымша технологиялары
4 модуль. Цифрлық технологиялар және арнайы техникалық құралдар	4.1. Ерекше білім беруді қажет ететін балаларға цифрлық технологияларды қолдану
	4.2. Ерекше білім беруді қажет ететін білім алушыларға арналған болашақ сынып лабораториясы (future classroom lab)

«Инклюзивті білім берудің тиімді педагогикалық технологиялары» Бағдарламасы білім беру ұйымдарындағы педагогтердің базалық инклюзивті құзыреттіліктерін қалыптастыруға бағытталған аналогы жоқ бағдарлама болып табылады. Курс нәтижесінде педагогтерде әртүрлі қажеттіліктері бар балалармен жұмыс жасауға қажетті бейімделген, тиімді педагогикалық технологияларды меңгеріп шығады. Бағдарлама мазмұнындағы инклюзивті білім берудің сапасын анықтайтын көрсеткіштер білім беру ортасының сапасын бағалау шкаласын қолдану, педагогтің өз әдістемесін балалардың әртүрлі ерекшеліктерін ескере отырып бейімдеп оқыту, бейімдеп бағалау, бейімделген стратегияларды қолдану, педагогикалық-психологиялық қолдауды ұйымдастыру, оқытудың әмбебап дизайны технологиясын қолдана білу секілді құзыреттіліктерін қалыптастыруға бағытталған.

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

3. Бағдарламаның мақсаты инклюзивті білім беру жағдайында ерекше білім беруді қажет ететін балалардың сапалы білім алуын, жағымды психологиялық климаттың қалыптасуын қамтамасыз ететін психологиялық-педагогикалық қолдау жүйесін тиімді ұйымдастыруды, балалардың әртүрлі қажеттіліктерін ескере отырып тиімді, инклюзивті технологияларды қолдану бойынша орта білім беру ұйымдарының басшыларын, олардың орынбасарларының, әдіскерлердің және педагогтердің кәсіби және инклюзивті құзыреттіліктерін жетілдіру болып табылады.

4. Бағдарламаның міндеттері:

1) инклюзивті білім беру мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілермен жұмыс істеу бойынша кәсіби құзыреттілікті жетілдіру;

2) білім беру ұйымдарында жайлы білім беру ортасын құру, инклюзивті үрдісті тиімді басқару және сапасын бағалаудың критерийлері, технологиялары туралы білімдерін қалыптастыру;

3) инклюзивті білім беру жағдайында психологиялық-педагогикалық қолдауды ұйымдастыру, балалардың әртүрлі қажеттіліктерін ескере отырып бейімдеп оқытудың стратегиялары мен технологиялары және бағалау дағдыларын жетілдіру;

4) ерекше білім беруді қажет ететін балаларды оқытуда цифрлық технологияларды қолдану дағдыларын жетілдіру.

5. Курстың соңында тыңдаушылар:

1) инклюзивті білім беру мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілермен жұмыс істеу бойынша кәсіби құзыреттілікке ие болады;

2) жайлы білім беру ортасын құру және инклюзивті білім беру сапасын бағалау критерийлерін пайдалануды біледі;

3) инклюзивті білім беру жағдайында психологиялық-педагогикалық қолдауды ұйымдастыру, балалардың әртүрлі қажеттіліктерін ескере отырып бейімдеп оқытудың стратегиялары мен технологиялары және бағалауды біледі;

4) ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларды оқытуда цифрлық технологияларды қолдана алады.

5. Бағдарламаның құрылымы және мазмұны

6. Бағдарлама 4 модульден тұрады:

1) инклюзивті білім берудің әдіснамалық және нормативті аспектісі;

2) инклюзивті білім беру ортасы;

3) инклюзивті білім беру технологиялары;

4) цифрлық технологиялар және арнайы техникалық құралдар.

1-модуль: «Инклюзивті білім берудің әдіснамалық және нормативті аспектісі». Модульдің мақсаты инклюзивті білім берудің философиясы және қағидалары, инклюзивті білім берудің үздік тәжірибелері және инклюзивті білім берудің құқықтық негіздері және ерекше білім беруді қажет ететін

балалардың жалпы білім беретін мектепте білім алуын реттейтін құжаттар туралы білімдерін жетілдіруге бағытталған.

Модуль міндеттері:

1) инклюзивті білім берудің негізгі мәнін, қағидаларын және жүзеге асыру ерекшеліктерімен таныстыру;

2) инклюзивті білім берудің үздік тәжірибелерін, әлемдік кейстерді талдай отырып, халықаралық стандарттармен таныстыру;

3) білім беру ұйымдарында инклюзивті білім беруді жүзеге асыруды реттейтін нормативті құжаттармен таныстыру және оларды дұрыс қолдану жолдарын үйрету.

Күтілетін нәтижелер

Модуль соңында тыңдаушылар:

1) инклюзивті білім берудің негізгі мәнін, қағидаларын түсінеді және өз практикаларында қолданады;

2) инклюзивті білім берудің үздік тәжірибелері негізінде өз практикаларын әлемдік стандарттарға сәйкестендіре алады;

3) білім беру ұйымдарында инклюзивті білім беруді жүзеге асыруды реттейтін нормативті құжаттарды біледі және өз практикасында дұрыс қолдана алады.

2-модуль: «Инклюзивті білім беру ортасы».

Модульдің негізгі мақсаты инклюзивті білім берудің көрсеткіштері, сандық және сапалық бағалау критерийлері мен білім беру ортасының сапасын бағалау (SACERS шкаласы) туралы білімдері қалыптасады. инклюзивті білім берудің үш аспектісі: саясат, практика және мәдениет және инклюзияның индексі және инклюзивті білім берудің қағидаларын жүзеге асыру жолдары ұсынылған. Осы модуль аясында үш өзара байланысқан аспектілері немесе мектептегі жағдайды жақсартуға бағытталған үш ось: инклюзивті мәдениетті құру, инклюзивті саясатты дамыту және инклюзивті тәжірибені ендіру қарастырылған.

Модуль міндеттері:

1) инклюзивті білім берудің сапасын анықтайтын көрсеткіштерін, бағалау критерийлерін таныстыру;

2) білім беру ортасының маңызын түсіндіру және оны бағалау жолдарымен таныстыру;

3) халықаралық SACERS шкаласымен таныстыру, негізгі көрсеткіштерін талдау.

Күтілетін нәтижелер

Модуль соңында тыңдаушылар:

1) инклюзивті білім берудің сапасын анықтайтын көрсеткіштерін, бағалау критерийлерін таныстыру;

2) білім беру ортасының маңызын түсіндіру және оны бағалау жолдарымен таныстыру;

3) халықаралық SACERS шкаласымен таныстыру, негізгі көрсеткіштерін талдау.

3-модуль: «Инклюзивті білім беру технологиялары» модулі инклюзивті білім беру жағдайында кездесетін ерекше білім беру қажеттіліктерінің сипаты, жіктелуі және бағалау туралы, оқытудың әмбебап дизайны қағидаларын қолдану, ерекше білім беруге қажеттілігі бар балаларды психологиялық-педагогикалық қолдау үрдісін ұйымдастырудың механизмін туралы білімдерді қалыптастыруға бағытталған. Сонымен қатар модуль оқу бағдарламаларын бейімдеу алгоритмдерін қолдану, жеке білім беру траекториясын және жеке білім беру бағдарламасын құру, бейімделген оқыту: ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушыларды ескере отырып педагогикалық технологиялар мен стратегиялармен оқыту дағдыларын жетілдіруге бағытталған. Бейімделген бағалау, инклюзивті білім беру үрдісінің барлық мамандарының арасындағы өзара әрекеттесуді ұйымдастыру, инклюзивті үрдістің даму динамикасын мониторингілеу, ата-ана – педагог – маман серіктестігін ұйымдастыру жолдары қарастырылады.

4-модуль: «Цифрлық технологиялар және арнайы техникалық құралдар». Аталған модульдің мазмұны ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларға цифрлік технологияларды қолдану, оларды қашықтықтан оқыту ерекшеліктері туралы, сонымен қатар, қолжетімді және қолайлы білім беру ортасын құру үшін арнайы техникалық құралдарды қолдану дағдыларын жетілдіруге бағытталған.

Орта білім беру ұйымдары басшыларының, олардың орынбасарларының, әдіскерлердің және педагогтердің қажеттіліктеріне сәйкес Бағдарламаның мазмұны Бағдарламаны игеруге бөлінген оқу уақытының жалпы көлемін сақтай отырып, модульдер бойынша оқу уақытының 25%-на дейін өзгеруі мүмкін.

6. Оқу үрдісін ұйымдастыру

7. Біліктілікті арттыру курстары мынадай режимде ұйымдастырылады:

1) күндізгі оқыту режимінде оқу-тақырыптық жоспарға (бұдан әрі – ОТЖ) сәйкес. Курстың күндізгі және қашықтықтан оқыту ұзақтығы – 80 сағат. Бір апталық күндізгі және қашықтықтан оқытуды ұйымдастырғанда ОТЖ сағат саны екі есеге қысқарып 40 сағат болады.

2) қашықтықтан оқыту осы Бағдарламаның оқу-тақырыптық жоспарына сәйкес және оқыту екі кезеңде жүргізіледі: қашықтықтан (онлайн), өзіндік жұмыс (оффлайн).

Оқыту үрдісін күндізгі және қашықтықтан оқыту режимінде ұйымдастырған жағдайда тыңдаушылардың меңгерген білім деңгейін бақылау және бағалау мақсатында өзіндік жұмыс, жобалық жұмыс, мини-сабақ презентациясы, қорытынды тестілеу жүргізіледі. Өзіндік жұмыстың тапсырмалары, тест тапсырмалары, жобалық жұмыстар мен мини-сабақтардың тақырыптары курстың оқу-әдістемелік кешеніне (ОӘК) енгізілген.

8. Оқыту үрдісі барысында педагогикадағы интербелсенді әдістер мен әрекеттік сипаттағы әдіс-тәсілдерді қолданады: дәрістер, семинарлар,

практикалық жұмыстар, вебинарлар, мини-сабақтар, дөңгелек үстелдер, рөлдік ойындар, іскерлік ойындар, топпен жұмыс, өзіндік жұмыс, нақты жағдаяттарды талдау, проблемалық жағдаяттарды шешу, миға шабуыл, кейс-стади, онлайн кеңес беру, қашықтықтан оқыту кезіндегі тыңдаушының өзіндік жұмысы.

Қосымша

1. Күндізгі оқыту режиміндегі курстың оқу-тақырыптық жоспары

№	Темы занятий	Дерістер	Практикалық жұмыс	Тренинг\Кейс талдау	Жергілікті жерлердегі практикалық сабақтар	Семинар	Жобаны қорғау	Тестілеу	Барлығы
1	1-модуль: «Инклюзивті білім берудің әдіснамалық аспектісі»	4	4	2		2			12
1.1.	Инклюзивті білім берудің философиясы және қағидалары	2				2			4
1.2.	Инклюзивті білім берудің үздік тәжірибелері	2		2					4
1.3.	Инклюзивті білім берудің құқықтық негіздері және ерекше білім беруді қажет ететін балалардың жалпы білім беретін мектепте білім алуын реттейтін құжаттар		4						4
2	2-модуль: «Инклюзивті білім беру ортасы»	6	4		2	2			12
2.1.	Инклюзивті білім берудің көрсеткіштері. Сандық және сапалық бағалау критерийлері	2			2				4
2.2.	Білім беру ортасының сапасын бағалау (SACERS шкаласы)	4	2			2			8
3	3-модуль: «Инклюзивті білім беру технологиялары»	12	8	8	4	12	2	2	48
3.1.	Ерекше білім беру қажеттіліктері, оларды анықтау және бағалау	4							4

3.2.	Инклюзивті білім беру жағдайында оқытудың әмбебап дизайны технологиясы	2						2	4
3.3.	Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметін ұйымдастыру	2			2		2		6
3.4.	Білім беру бағдарламаларын бейімдеу алгоритмі		2	2		2			6
3.5.	Жеке білім беру траекториясы. Жеке білім беру бағдарламасын құрастыру	2	2			2			6
3.6.	Бейімделген оқыту: инклюзивті білім берудегі педагогикалық технологиялар мен стратегиялар		2	2		2			6
3.7.	Ерекше білім беруді қажет ететін білім алушылардың оқу жетістіктерін бейімдеп бағалау	2		2	2				6
3.8.	Сыныпта жайлы психологиялық климатты қалыптастыру					4			4
3.9.	Әлеуметтік-эмоционалдық оқыту технологиясы (Social emotional learning)	2				2			4
3.10.	Инклюзивті білім берудің қосымша технологиялары			2					2
4	4-модуль: «Цифрлық технологиялар және арнайы техникалық құралдар»		4	2		2			8
4.1.	Ерекше білім беруді қажет ететін балаларға цифрлық технологияларды қолдану		2			2			4
4.2.	Ерекше білім беруді қажет ететін білім алушыларға арналған болашақ сынып лабораториясы (future classroom lab)		2	2					4
Барлығы:		80							

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут.

2. Қашықтықтан оқыту режимдегі курстың оқу-тақырыптық жоспары

№	Тақырыптары	Дәріс	Тренинг	Онлайн-кеңес беру	Вебинар	Онлайн форум	Тест	Тыңдаушылардың өзіндік жұмысы	Барлығы
1	1-модуль: «Инклюзивті білім берудің әдіснамалық аспектісі»	4	4	2		2			12
1.1.	Инклюзивті білім берудің философиясы және қағидалары	2				2			4
1.2.	Инклюзивті білім берудің үздік тәжірибелері	2		2					4
1.3.	Инклюзивті білім берудің құқықтық негіздері және ерекше білім беруді қажет ететін балалардың жалпы білім беретін мектепте білім алуын реттейтін құжаттар		4						4
2	2-модуль: «Инклюзивті білім беру ортасы»	4			2	2			8
2.1.	Инклюзивті білім берудің көрсеткіштері. Сандық және сапалық бағалау критерийлері	2			2				4
2.2.	Білім беру ортасының сапасын бағалау (SACERS шкаласы)	4				2		2	8
3	3-модуль: «Инклюзивті білім беру ортасы»	12	8	8	4	12	2	2	48
3.1.	Ерекше білім беру қажеттіліктері, оларды анықтау және бағалау	2	2						4
3.2.	Инклюзивті білім беру жағдайында оқытудың әмбебап дизайны технологиясы	2						2	4
3.3.	Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметін ұйымдастыру	2			2		2		6
3.4.	Білім беру бағдарламаларын бейімдеу алгоритмі		2	2		2			6
3.5.	Жеке білім беру траекториясы. Жеке білім беру бағдарламасын құрастыру	2	2			2			6

3.6.	Бейімделген оқыту: инклюзивті білім берудегі педагогикалық технологиялар мен стратегиялар		2	2		2			6
3.7.	Ерекше білім беруді қажет ететін білім алушылардың оқу жетістіктерін бейімдеп бағалау	2		2	2				6
3.8.	Сыныпта жайлы психологиялық климатты қалыптастыру					4			4
3.9.	Әлеуметтік-эмоционалдық оқыту технологиясы (Social emotional learning)	2				2			4
3.10.	Инклюзивті білім берудің қосымша технологиялары			2					2
4	4-модуль: «Цифрлық технологиялар және арнайы техникалық құралдар»		4	2		2			8
4.1.	Ерекше білім беруді қажет ететін балаларға цифрлық технологияларды қолдану		2			2			4
4.2.	Ерекше білім беруді қажет ететін білім алушыларға арналған болашақ сынып лабораториясы (future classroom lab)		2	2					4
Барлығы:		80							

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Бағдарлама практикалық бағыттағы құзыреттіліктерін қалыптастыруға бағытталған. Бідім беру ұйымдарында әртүрлі қажеттіліктері бар балалардың ерекшеліктерін ескере отырып, сапалы білім беруді, қолайлы орта құруды үйретуге және өз жұмысының нәтижелері мен тиімділігін өз бетінше тексеруге, бақылауға және түзетуге мүмкіндік беретін оқу-әдістемелік кешен түрінде ұсынылған. Бағдарламаның оқу-әдістемелік кешені мыналарды қамтиды:

1) «Инклюзивті білім берудің тиімді педагогикалық технологиялары» біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;

2) Өзіндік жұмыс материалдары;

3) теориялық бағыттағы видеолекциялар;

4) педагогикалық кейстер;

5) проблемалық жағдаяттар.

Бағдарлама шеңберінде ұсынылатын оқу-әдістемелік кешен материалдары e-inclusion.com платформасына жүктеледі. Оқу-әдістемелік кешен материалдары Тыңдаушыларға e-inclusion.com платформасындағы жеке

кабинетте курста оқу барысында және курстан кейінгі қолдау кезеңінде 1 жыл көлемінде қолжетімді болады.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау өзіндік жұмыс, жобалық жұмыс және қорытынды тестілеу арқылы іске асырылады.

Өзіндік жұмысты жазуға қойылатын талаптар

Өзіндік жұмыстар оқытылған модуль бойынша тапсырмаларды орындау және кейін оны тексеруге жіберу. Орындалған жұмыс MS Word, MS Power Point форматында рәсімделеді.

Материалдың мәтінін рәсімдеуге қойылатын талаптар:

- шрифт-14, Times New Roman;
- материалдың максимальды көлемі толық 5 бетке дейін;
- абзац – 1,25;
- жоларалық интервал бірлік.

Беттердің параметрлері:

- қағаз мөлшері - А4 (21 см x 29,7 см)
- бағдары - кітап типте
- поля: жоғарғы – 2,4 см, төменгі – 2 см, сол жағы – 3 см, оң жағы – 2 см.

Құжаттың жоғарғы жағына міндетті түрде көрсетілуі тиіс:

- автор туралы мәліметте (аты – жөні толық, білім беру ұйымы);
- орындалған өзіндік жұмыс тапсырмасы.

Тұсаукесер (презентация) материалдарын рәсімдеудің техникалық талаптары:

- шрифт – 14, Times New Roman;
- слайд саны 15- тен аспауы тиіс;
- әр слайд таңдалған тақырыпқа сай болуы керек
- слайдта мәтін аз, көбірек графикалық ақпараттар қолданылуы (инфографика, сурет, сызбалар, бейнефайлдар және т.б.) тиіс
- Бірінші слайдта міндетті түрде:
- автор туралы мәлімет (аты-жөні толық, білім беру ұйымы көрсетілуі керек)

Өзіндік жұмыс тапсырмасында болуы тиіс:

- тыңдаушының жеке өзі орындаған немесе ұжымдық жұмыстың бір бөлігін өзіндік орындауы;
- аяқталған жұмысты ұсыну (жобаның аяқталған кезеңі) белгілі бір тақырып және оның жекелеген аспектілері бойынша өзекті мәселелері ашып көрсетіледі және талданады;
- қаралатын мәселені көрсетудегі автордың жеткілікті құзыреттілігі;
- оқу, ғылыми және/немесе практикалық бағыттылығы мен маңыздылығының болуы.

Өзіндік жұмысты бағалау критерийлері

Өзіндік жұмысты өткізуге арналған критерийлері төмендегідей бөлінеді:

- 1) жүзеге асырылмаған – 0 балл;
- 2) ішінара жүзеге асырылған – 1 балл,
- 3) толық жүзеге асырылған – 2 балл.

Білімді меңгеру деңгейін анықтау үшін төмендегідей параметрлер қолданылады:

- 1) оқытылған модуль бойынша оқу материалының мазмұнын меңгеруі;
- 2) практикалық тапсырмаларды орындағанда теориялық білімді қолдануы;
- 3) ұсынылған материалдың практикалық ерекшелігі;
- 4) ұсынылған мәселенің толық және нақты негіздемесі;
- 5) талапқа сай рәсімделуі.

Тыңдаушының өзіндік жұмысты орындау бойынша білімі бағасы баллдық бағаны бесбалдық жүйеге ауыстыруымен жүзеге асырылады:

- 1) «Өте жақсы »: 9-10 балл, (85-100%);
- 2) «Жақсы »: 7-8 балл, (75-84%);
- 3) «Қанағаттанарлық »: 5-6 балл, (50-74%).

Жобаның құрылымы

Бір жобалық тақырыпта 4-5 тыңдаушыдан тұратын топ жұмыс істейді. Әр топ өз жобасын дайындайды.

Жоба мынадай құрылымдық құрауыштардан тұрады:

- 1) Бастапқы бет (ұйымның атауы, әзірлеушінің(лердің) Т.А.Ә, жылы, қала көрсетіледі).
- 2) Мазмұны (кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды, қосымша көрсетіледі).
- 3) Кіріспе (тандалған тақырыптың өзектілігін негіздеу, жұмыстың, пайдаланылған дереккөздердің мақсаттары мен міндеттері, негізгі проблемалардың тұжырымдалуы мен қысқаша сипаттамасы беріледі).
- 4) Негізгі бөлім (кіріспеде қойылған проблема ашылады, дереккөздер материалдарында оны шешу жолдары және бұрыннан бар тиімді практика бақыланады, дәлелді ұстаным көрсетіледі, оған әртүрлі көзқарас сипатталады және оларға автордың қатынасы білдіріледі).
- 5) Қорытынды (жобаның ұсынылған мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес зерттеудің негізгі қорытындысы шығарылады, жалпыланған қорытындылар жасалады немесе зерттеу нәтижелерін нақты пайдалану бойынша практикалық ұсынымдар беріледі).
- 6) Пайдаланылған дереккөздер тізімі.
- 7) Қосымшалар (қажет жағдайда).
- 8) Слайдтар түріндегі таныстырылым.

Курс соңында презентация түрінде тыңдаушылар топқа бөлініп жоба дайындайды. Жобада тандалған тақырыптың өзектілігіне, жұмыстың мақсаты мен міндеттеріне, пайдаланылатын дереккөздерге негіздеме, негізгі проблеманың тұжырымы мен қысқаша сипаттамасы беріледі. Қойылған проблеманы ашып, оны шешудің жолдары көрсетіледі. Зерттеу нәтижелерін нақты пайдалану жөнінде практикалық ұсынымдар беріледі.

Жобаны бағалау критерийлері

	Критерийлері	Балдар	Ескертулер
1	Зерттеу мәселесінің өзектілігін негіздеу		
2	Қойылған проблемалардың, мақсаттар мен міндеттердің жоба тақырыбына сәйкестігі		
3	Жоба мазмұнын құрылымдау: логика және дәйектілік		
4	Мазмұнның жоба тақырыбына сәйкестігі: - мәселенің ашылу дәрежесі; - жоспарға сәйкестігі.		
5	Жұмыстың перспективасы: - жұмыс нәтижелерінің практикалық маңыздылығы; - жұмысты жалғастыру мүмкіндігі.		
6	Инновациялық тәсілдерді қолдану		
7	Шешендік өнер		
8	Сұрақтарға жауаптар		
9	Шығармашылық тәсіл		
	Балл саны		

Жобалық жұмыстың презентациясын бағалау үшін келесі критерийлер ескеріледі:

0 балл – іске асырылмады;

1 балл – ішінара іске асырылды;

2 балл – толығымен орындалды.

Жоба бойынша ең жоғарғы балл саны – 20 балл.

Жұмыс үшін балл санын дәстүрлі бағалау нормаларына келесі схема бойынша аудару ұсынылады:

«5» (өте жақсы) бағасы 17-20 балл санына қойылады.

«4» (жақсы) бағасы 14-16 балл санына сәйкес келеді.

«3» (қанағаттанарлық) бағасы 10-13 балл санына сәйкес келеді.

Білім беру ұйымдары басшыларының курстарына арналған модульдер бойынша қорытынды тестілеу сағаттары мен сұрақтарын бөлу

№	Модульдердің атауы	Сағаттар саны	Сұрақтар саны
1	Инклюзивті білім берудің әдіснамалық және нормативті аспектісі	12	6

2	Инклюзивті білім беру ортасы	12	6
3	Инклюзивті білім беру технологиялары	48	24
4	Цифрлық технологиялар және арнайы техникалық құралдар	8	4
5	Вариативтік мазмұн	-	-
БАРЛЫҒЫ		80	40

Қорытынды тестілеу

Қорытынды тестілеу барлық модульдерге арналған 40 сұрақтан тұрады. Курстық материалды меңгерудің 4 деңгейі анықталды:

- жоғары – 90–100%;
- жақсы – 70–89%;
- орташа – 50–69%;
- жеткіліксіз – до 50%.

9. Курстан кейінгі сүйемелдеу

Білім беру ұйымдарының басшыларын, олардың орынбасарларын курстан кейінгі сүйемелдеу келесілер арқылы ұйымдастырылады:

1) лектордың/ жаттықтырушының интернет-платформаларды пайдалану, меншікті цифрлық білім беру ресурстарын әзірлеу бойынша әртүрлі байланыс құралдарын (электрондық пошта, мессенджерлер, әлеуметтік желілер (Facebook, WhatsApp және т. б.) қолдану арқылы онлайн консультациялар, ұсынымдар жүргізуі;

2) конференцияларға, семинарларға, вебинарларға, дөңгелек үстелдерге қатысуға тарту;

3) облыстық, республикалық басылымдарда, БАҚ-та мақалалар жариялау (мүмкін бірлескен авторлықта).

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

1. Friend, M. (2021). Interactions: Collaboration skills for school professionals (9th ed.). Hoboken, NJ: Pearson Education.

2. Scheuermann, B., & Hall, J. (2016). Positive behavioral supports for the classroom (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.

3. Martin, B., Sargent, K., Van Camp, A., & Wright, J. (2018). Practice guide: Increasing opportunities to respond as an intensive intervention. Washington, DC: U.S. Department of Education, Office of Special Education Programs.

4. Mastropieri, M., & Scruggs, T. (2018). The inclusive classroom (6th ed.). New York, NY: Pearson Education.

5. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балалар үшін жаңартылған оқу бағдарламаларын жүзеге асыру бойынша әдістемелік ұсынымдар. Әдістемелік ұсынымдар – Нұр-Сұлтан: БІ. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2019. – 248 б.

6. Жалпы білім беру мектептің оқыту үдерісінде ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар білім алушыларды қолдау бойынша әдістемелік ұсынымдар әзірлеу. Әдістемелік ұсынымдар – Нұр-Сұлтан: БІ. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2019. – 258 б.

7. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балалардың оқыту үдерісіне тиімді әдістер мен технологияларды енгізу бойынша әдістемелік ұсынымдарды әзірлеу. Әдістемелік ұсынымдар – Астана: БІ. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2019. – 216 б.

8. «Білім беру ұйымдарында инклюзивтік мәдениетті қалыптастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар». Әдістемелік ұсынымдар. – Нұр-Сұлтан: БІ. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2019. – 320 б.

9. Инклюзивті білім беру үдерісінде қатысушылардың психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін арттыру бойынша әдістемелік ұсынымдар. Әдістемелік ұсынымдар. – Нұр-Сұлтан: БІ. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2019. – 200 б.

10. Инклюзия жағдайында бастауыш мектеп оқу пәндерінің БЖБ және ТЖБ сараланған тапсырмаларын дайындау бойынша әдістемелік ұсынымдар. Әдістемелік ұсынымдар – Нұр-Сұлтан: БІ. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2020. – 144 б.

11. ЕБҚ бар балалардың қорытынды аттестаттауын ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар. Әдістемелік ұсынымдар – Нұр-Сұлтан: БІ. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2020. – 112 б.

12. Мектеп әкімшілігіне арналған инклюзивті ортада білім беру процесін ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар. Әдістемелік ұсынымдар – Нұр-Сұлтан: БІ. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2020. – 145 б.

13. Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар баланың отбасына психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету бойынша әдістемелік ұсынымдар. Әдістемелік ұсынымдар – Нұр-Сұлтан: БІ. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2020. – 102 б.

14. «Білім беру саласындағы кемсітушілікке қарсы күрес туралы конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 449-V ҚРЗ. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1600000449/compare>

15. «Бала құқықтары туралы Конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 8 маусымдағы қаулысы. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/B940001400_/compare

16. «Мүгедектердің құқықтары туралы конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2015 жылғы 20 ақпандағы № 288-V ҚРЗ. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1500000288/compare>

17. «Қазақстан Республикасының Конституциясы» Конституция 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/K950001000_/compare

18. «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы N 345 Заңы. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000345_/compare

19. «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 11 шілдедегі N 343 Заңы. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000343_/compare

20. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заңы. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319_/compare

21. «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1800017657/compare>

22. «Мектепке дейінгі, орта білім беру ұйымдарын, сондай-ақ арнайы білім беру ұйымдарын жабдықтармен және жиһазбен жарақтандыру нормаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 22 қаңтардағы № 70 бұйрығы. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1600013272/compare>

23. «Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, оларды аралық және қорытынды аттестаттауды өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы N 125 Бұйрығы. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/V080005191_/compare

24. «Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі N 338 Бұйрығы. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/V090005750_/compare

25. «Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексі» Қазақстан Республикасының 2023 жылғы 20 сәуірдегі № 224-VII ҚРЗ Кодексі.. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/K2300000224/compare>

**Образовательная программа курса повышения квалификации
«Эффективные педагогические технологии инклюзивного образования»
для руководителей, заместителей руководителя, методистов и педагогов
организаций образования**

1. Общие положения

1. Образовательная программа курса повышения квалификации «Эффективные педагогические технологии инклюзивного образования» (далее – Программа) предназначена для обучения руководителей, их заместителей, методистов и педагогов организаций образования с казахским и русским языками обучения.

2. Программа направлена на совершенствование профессиональных и инклюзивных компетенций руководителей, заместителей руководителя, методистов и педагогов организаций образования по педагогическим технологиям эффективного обучения с учетом различных образовательных потребностей как основы эффективной реализации инклюзивного образования.

2. Глоссарий

Инклюзивное образование – процесс, обеспечивающий равный доступ к образованию для всех обучающихся с учетом особых образовательных потребностей и индивидуальных возможностей.

Лица (дети) с особыми образовательными потребностями – лица (дети), которые испытывают постоянные или временные потребности в специальных условиях для получения образования соответствующего уровня и дополнительного образования.

Оценка особых образовательных потребностей – определение необходимых специальных условий для получения образования.

Специальные условия для получения образования – условия, включающие учебные, а также специальные, индивидуально развивающие и коррекционно-развивающие программы и методы обучения, технические, учебные и иные средства, среду жизнедеятельности, психолого-педагогическое сопровождение, медицинские, социальные и иные услуги, без которых невозможно освоение образовательных программ лицами (детьми) с особыми образовательными потребностями, а также детьми с ограниченными возможностями.

Психолого-педагогическое сопровождение – системно-организованная деятельность, реализуемая в организациях образования, в процессе которой создаются социально-психологические и педагогические условия для успешного обучения и развития лиц (детей) с особыми образовательными потребностями на основе оценки особых образовательных потребностей.

Служба психолого-педагогического сопровождения – служба, осуществляющая психолого-педагогическое сопровождение учащихся с особыми образовательными потребностями. Служба утверждается приказом руководителя школы и в ее состав входят: директор школы, заместитель директора по учебно-

воспитательной работе, учитель-логопед, педагог-психолог, учитель-дефектолог, социальный педагог, инструктор ЛФК, а также другие специалисты и педагоги по мере необходимости.

Специальная психолого-педагогическая поддержка детей с ограниченными возможностями – комплекс услуг и мероприятий, направленных на восстановление или компенсацию способностей к выполнению того или иного вида деятельности.

Инклюзивная культура – идеология, согласно которой ценности, знания об инклюзивном образовании и ответственность приняты и разделены между всеми участниками данного процесса.

Инклюзивная политика – выработка единой стратегии государства в соблюдении прав человека на качественное образование и интеграции его в социум, обеспечении поддержки ценностей инклюзивного общества.

Инклюзивная практика – это образовательная деятельность по созданию безопасной и комфортной образовательной среды для всех обучающихся на основе ее гибкости и вариативности с соблюдением всех принципов инклюзивного образования.

Учебная программа – программа, определяющая по каждому учебному предмету, каждой учебной дисциплине и (или) модулю содержание и объем знаний, умений, навыков и компетенций, подлежащих освоению.

Индивидуальная учебная программа – учебная программа, составленная воспитателем и/или специалистами службы психолого-педагогического сопровождения на основе Типовой учебной программы с учетом его индивидуальных возможностей и потребностей.

Специальные образовательные программы – программы, предназначенные для обучения детей с ограниченными возможностями.

Универсальная технология обучения – учебная программа, составленная специалистами службы поддержки.

Инклюзивная компетентность педагога – профессионально-личностная характеристика педагога, способного и готового применять знания для решения профессионально-педагогических и социальных задач в инклюзивном образовательном пространстве.

Адаптивная среда обучения – среда обучения, обеспечивающая реализацию индивидуальных особенностей обучающегося посредством создания содержательных, организационных, психолого-педагогических и методических условий.

Шкала SACERS – валидный, надежный, достоверный инструмент оценки образовательной среды.

3. Тематика программы

Модуль 1. Методологический и нормативный	1.1 Философия и принципы инклюзивного образования
	1.2 Лучшие практики инклюзивного образования

аспект инклюзивного образования	1.3 Правовые основы инклюзивного образования и документы, регулирующие образование детей с особыми образовательными потребностями в общеобразовательной школе
Модуль 2. Инклюзивная образовательная среда	2.1 Показатели инклюзивного образования. Критерии количественной и качественной оценки
	2.2. Оценка качества образовательной среды (шкала SACERS)
Модуль 3. Технологии инклюзивного образования	3.1. Особые образовательные потребности, их выявление и оценка
	3.2. Технология универсального дизайна обучения в условиях инклюзивного образования
	3.3. Организация деятельности психолого-педагогического сопровождения
	3.4. Алгоритм адаптации образовательных программ
	3.5. Индивидуальная образовательная траектория. Составление индивидуальной образовательной программы
	3.6. Адаптивное обучение: педагогические технологии и стратегии в инклюзивном образовании
	3.7. Адаптивная оценка учебных достижений обучающихся с особыми образовательными потребностями
	3.8. Формирование комфортного психологического климата в классе
	3.9. Технология социально-эмоционального обучения (Social emotional learning)
	3.10. Дополнительные технологии инклюзивного образования
Модуль 4. Цифровые технологии и специальные технические средства	4.1. Использование цифровых технологий для детей с особыми образовательными потребностями
	4.2. Лаборатория будущего класса для обучающихся с особыми образовательными потребностями (future classroom lab)

Программа «Эффективные педагогические технологии инклюзивного образования» является программой, не имеющей аналогов, направленной на формирование базовых инклюзивных компетенций педагогов в организациях образования. В результате курса педагоги осваивают адаптированные, эффективные педагогические технологии, необходимые для работы с детьми с

различными потребностями. Показатели, определяющие качество инклюзивного образования в содержании программы, направлены на формирование таких компетенций педагога, как использование шкалы оценки качества образовательной среды, адаптивное обучение своей методики с учетом различных особенностей детей, адаптивная оценка, применение адаптивных стратегий, организация психолого-педагогического сопровождения, умение применять технологию универсального дизайна обучения.

4. Цель, задачи и ожидаемые результаты программы

3. Целью программы является совершенствование профессиональной и инклюзивной компетентности руководителей организаций среднего образования, их заместителей, методистов и педагогов по применению эффективных, инклюзивных технологий с учетом различных потребностей детей, эффективной организации системы психолого-педагогического сопровождения, обеспечивающей качественное образование детей с особыми образовательными потребностями в условиях инклюзивного образования, формирование позитивного психологического климата.

4. Задачи Программы:

- 1) совершенствование профессиональных компетенций по работе с нормативными правовыми актами по вопросам инклюзивного образования;
- 2) формирование знаний о критериях, технологиях создания комфортной образовательной среды в организациях образования, эффективного управления инклюзивным процессом и оценки качества;
- 3) организация психолого-педагогического сопровождения в условиях инклюзивного образования, стратегии и технологий адаптивного обучения с учетом различных потребностей детей, совершенствование навыков оценивания;
- 4) совершенствование навыков применения цифровых технологий в обучении детей с особыми образовательными потребностями.

5. По завершении курса слушатели:

- 1) владеют профессиональными компетенциями по работе с нормативными правовыми актами по вопросам инклюзивного образования;
- 2) умеют использовать критерии для создания комфортной образовательной среды и оценки качества инклюзивного образования;
- 3) знают организацию психолого-педагогического сопровождения в условиях инклюзивного образования, стратегии и технологии адаптивного обучения с учетом различных потребностей детей и оценивание;
- 4) применяют цифровые технологии в обучении детей с особыми образовательными потребностями.

5. Структура и содержание Программы

6. Программа состоит из 4-х модулей:

- 1) методологический и нормативный аспект инклюзивного образования;

- 2) инклюзивная образовательная среда;
- 3) технологии инклюзивного образования;
- 4) цифровые технологии и специальные технические средства.

Модуль 1: «Методологический и нормативный аспект инклюзивного образования». Модуль направлен на совершенствование знаний о философии и принципах инклюзивного образования, лучших практиках инклюзивного образования, правовых основах инклюзивного образования и документах, регулирующих образование детей с особыми образовательными потребностями в общеобразовательной школе.

Задачи модуля:

- 1) ознакомление с основными понятиями, принципами и особенностями реализации инклюзивного образования;
- 2) ознакомление с международными стандартами, с учетом анализа лучших практик инклюзивного образования, мирового опыта;
- 3) ознакомление с нормативными документами, регулирующие реализацию инклюзивного образования в организациях образования, и обучение их правильному применению.

Ожидаемые результаты

Слушатели в конце модуля:

- 1) понимают основные понятия, принципы инклюзивного образования и применяют их в своей практике;
- 2) могут адаптировать свои практики к мировым стандартам на основе лучших практик инклюзивного образования;
- 3) знают нормативные документы, регулирующие реализацию инклюзивного образования в организациях образования, и умеют правильно применять их в своей практике.

Модуль 2: «Инклюзивная образовательная среда». Основной целью модуля является формирование знаний о показателях инклюзивного образования, критериях количественной и качественной оценки и оценке качества образовательной среды (шкала SACERS). В модуле представлены три аспекта инклюзивного образования: политика, практика и культура, индекс инклюзии и пути реализации принципов инклюзивного образования. В рамках этого модуля рассматриваются три взаимосвязанных аспекта или три оси, направленные на улучшение ситуации в школе: создание инклюзивной культуры, развитие инклюзивной политики и внедрение инклюзивной практики.

Задачи модуля:

- 1) ознакомление с показателями, критериями оценки, определяющими качество инклюзивного образования;
- 2) разъяснение значения образовательной среды и ознакомление с путями ее оценки;
- 3) знакомство с международной шкалой SACERS, анализ основных показателей.

Ожидаемые результаты

Слушатели в конце модуля:

- 1) ознакомление с показателями, критериями оценки, определяющими качество инклюзивного образования;
- 2) разъяснение значения образовательной среды и ознакомление с путями ее оценки;
- 3) ознакомление с международной шкалой SACERS, анализ основных показателей.

Модуль 3: «Технологии инклюзивного образования». Модуль направлен на формирование знаний о понятии, классификации и оценке особых образовательных потребностей, встречающихся в условиях инклюзивного образования, о применении принципов универсального дизайна обучения, о механизме организации процесса психолого-педагогического сопровождения детей с особыми образовательными потребностями. Кроме того, модуль направлен на применение алгоритмов адаптации образовательных программ, построение индивидуальной образовательной траектории и индивидуальной образовательной программы, на адаптивное обучение: совершенствование навыков преподавания с педагогическими технологиями и стратегиями с учетом обучающихся с особыми образовательными потребностями. Будут рассматриваться вопросы адаптивной оценки, организации взаимодействия между всеми специалистами процесса инклюзивного образования, мониторинга динамики развития инклюзивного процесса, организации партнерства родитель-педагог – специалист.

Модуль 4: «Цифровые технологии и специальные технические средства».

Содержание данного модуля направлено на совершенствование навыков применения цифровых технологий для детей с особыми образовательными потребностями, особенностей их дистанционного обучения, а также применения специальных технических средств для создания доступной и комфортной образовательной среды

В соответствии с потребностями руководителей, заместителей руководителя, методистов и педагогов организаций среднего образования содержание Программы может изменяться до 25 % объема учебного времени для модулей при сохранении суммарного объема учебного времени, отведенных на освоение Программы.

6. Организация учебного процесса

7. Курсы повышения квалификации организуются в режиме:

- 1) очного обучения в соответствии с учебно-тематическим планом курса в режиме очного обучения (далее – УТП). Продолжительность очного и дистанционного курсов составляет 80 часа. При организации очного и дистанционного однонедельного курса количество часов в УТП сокращается в 2 раза до 40 часов.

- 2) дистанционное обучение проводится в соответствии с учебно-тематическим планом данной Программы и обучение проводится в два этапа: дистанционное (онлайн), самостоятельная работа (офлайн).

При организации образовательного процесса в очном и дистанционном режимах в целях контроля и оценки знаний слушателей проводятся: самостоятельная работа, проектная работа, презентация мини-урока, итоговое тестирование. Задания для самостоятельной работы, тестовые задания, темы проектных работ и мини-уроков включены в учебно- методический комплекс (далее – УМК) курса.

8. Образовательный процесс включает интерактивные формы и методы преподавания и обучения, в том числе, интерактивные, обеспечивающие деятельностный характер повышения квалификации педагога: лекции, семинары, практические работы, вебинары, мини-уроки, круглые столы, ролевые игры, деловые игры, работа в группах, самостоятельная работа, анализ конкретных ситуаций, решение проблемных задач, мозговой штурм, кейс-стади, а также вебинары, онлайн-форумы, онлайн-консультации, самостоятельная работа слушателя в рамках курса, проводимого в режиме дистанционного обучения.

Приложение

1. Учебно-тематический план курса в режиме очного обучения

№	Тематика занятий	Лекция	Практическая работа	Тренинг\кейс анализ	Практические занятия на местах	Семинар	Защита проекта	Тестирование	Всего
1	Модуль 1. «Методологический и нормативный аспект инклюзивного образования»	4	4	2		2			12
1.1.	Философия и принципы инклюзивного образования	2				2			4
1.2.	Лучшие практики инклюзивного образования	2		2					4
1.3.	Правовые основы инклюзивного образования и документы, регулирующие образование детей с особыми образовательными потребностями в общеобразовательной школе		4						4
2	Модуль 2. «Инклюзивная образовательная среда»	6	4		2	2			12

2.1.	Показатели инклюзивного образования. Критерии количественной и качественной оценки	2			2				4
2.2.	Оценка качества образовательной среды (шкала SACERS)	4	2			2			8
3	Модуль 3. «Технологии инклюзивного образования»	12	8	8	4	12	2	2	48
3.1.	Особые образовательные потребности, их выявление и оценка	4							4
3.2.	Технология универсального дизайна обучения в условиях инклюзивного образования	2						2	4
3.3.	Организация деятельности психолого-педагогического сопровождения	2			2		2		6
3.4.	Алгоритм адаптации образовательных программ		2	2		2			6
3.5.	Индивидуальная образовательная траектория. Составление индивидуальной образовательной программы	2	2			2			6
3.6.	Адаптивное обучение: педагогические технологии и стратегии в инклюзивном образовании		2	2		2			6
3.7.	Адаптивная оценка учебных достижений обучающихся с особыми образовательными потребностями	2		2	2				6
3.8.	Формирование комфортного психологического климата в классе					4			4
3.9.	Технология социально-эмоционального обучения (Social emotional learning)		2			2			4
3.10.	Дополнительные технологии инклюзивного образования			2					2
4	Модуль 4. «Цифровые технологии и специальные технические средства»		4	2		2			8
4.1.	Использование цифровых технологий для детей с особыми образовательными потребностями		2			2			4
4.2.	Лаборатория будущего класса для обучающихся с особыми образовательными потребностями (future classroom lab)		2	2					4
Всего:		80							

Примечание: 1 академический час – 45 минут.

2. Учебно-тематический план курса дистанционного обучения

№	Тематика занятий	Лекция	Практическая работа	Тренинг\кейс анализ	Практические занятия на местах	Семинар	Защита проекта	Тестирование	Всего
1	Модуль 1. «Методологический и нормативный аспект инклюзивного образования»	4	4	2		2			12
1.1.	Философия и принципы инклюзивного образования	2				2			4
1.2.	Лучшие практики инклюзивного образования	2		2					4
1.3.	Правовые основы инклюзивного образования и документы, регулирующие образование детей с особыми образовательными потребностями в общеобразовательной школе		4						4
2	Модуль 2. «Инклюзивная образовательная среда»	4			2	2			8
2.1.	Показатели инклюзивного образования. Критерии количественной и качественной оценки	2			2				4
2.2.	Оценка качества образовательной среды (шкала SACERS)	4				2		2	8
3	Модуль 3. «Технологии инклюзивного образования»	12	8	8	4	12	2	2	48
3.1.	Особые образовательные потребности, их выявление и оценка	2	2						4
3.2.	Технология универсального дизайна обучения в условиях инклюзивного образования	2						2	4
3.3.	Организация деятельности психолого-педагогического сопровождения	2			2		2		6
3.4.	Алгоритм адаптации образовательных программ		2	2		2			6

3.5.	Индивидуальная образовательная траектория. Составление индивидуальной образовательной программы	2	2			2			6
3.6.	Адаптивное обучение: педагогические технологии и стратегии в инклюзивном образовании		2	2		2			6
3.7.	Адаптивная оценка учебных достижений обучающихся с особыми образовательными потребностями	2		2	2				6
3.8.	Формирование комфортного психологического климата в классе					4			4
3.9.	Технология социально-эмоционального обучения (Social emotional learning)	2				2			4
3.10.	Дополнительные технологии инклюзивного образования			2					2
4	Модуль 4. «Цифровые технологии и специальные технические средства»		4	2		2			8
4.1.	Использование цифровых технологий для детей с особыми образовательными потребностями		2			2			4
4.2.	Лаборатория будущего класса для обучающихся с особыми образовательными потребностями (future classroom lab)		2	2					4
Всего:		80							

7. Учебно-методическое обеспечение программы

Программа направлена на формирование компетенций практической направленности. Программа представлена в виде учебно-методического комплекса, позволяющего обучать качественному образованию, созданию благоприятной среды с учетом особенностей детей с различными потребностями в организациях образования и самостоятельно проверять, контролировать и корректировать результаты и эффективность своей работы.

Учебно-методическое обеспечение курса включает:

- 1) образовательную программу курса повышения квалификации «Эффективные педагогические технологии инклюзивного образования»;
- 2) материалы самостоятельной работы;
- 3) видеолекции теоретической направленности;
- 4) педагогические кейсы;
- 5) проблемные ситуации.

Материалы будут доступны слушателям в течение обучения и в последующий период поддержки курса в течение 1 года в личном кабинете на платформе e-inclusion.com.

8. Оценивание результатов обучения

Контроль и оценка знаний слушателей осуществляется через самостоятельную работу, проектную работу и итоговое тестирование.

Требования к написанию самостоятельной работы

Самостоятельная работа по выполнению заданий по обученному модулю и последующее направление его на проверку. Выполненная работа оформляется в формате MS Word, MS Power Point.

Требования к оформлению текста материала:

- шрифт – 14, Times New Roman;
- максимальный объем материала до полных 5 страниц;
- абзац – 1,25;
- межстрочный интервал – единица.

Параметры страниц:

- размер бумаги – А4 (21 см х 29,7 см);
- ориентация – книжная;
- поля: верхняя – 2,4 см, нижняя – 2 см, левая – 3 см, правая – 2 см.

Обязательно должен быть указан в верхней части документа:

- сведения об авторе (Ф.И.О. полностью, организация образования);
- выполненное задание на самостоятельную работу.

Технические требования к оформлению презентационных материалов:

- шрифт – 14, Times New Roman;
- количество слайдов не должно превышать 15;
- каждый слайд должен соответствовать выбранной теме;
- на слайде должно быть меньше текста, больше графической информации

(инфографика, рисунок, рисунки, видеофайлы и т.д.).

Обязательно на первом слайде:

- сведения об авторе (Ф.И.О. полностью, организация образования)

Самостоятельная работа должна содержать:

- самостоятельное выполнение слушателем части индивидуальной или коллективной работы;
- представление завершенной работы (завершенный этап проекта); раскрываются и анализируются актуальные вопросы по определенной теме и отдельным ее аспектам;
- достаточная компетентность автора в изложении рассматриваемой проблемы;
- наличие учебной, научной и/или практической направленности и значимости.

Критерии оценки самостоятельной работы

Критерии для проведения самостоятельной работы подразделяются на:

- 1) не реализовано – 0 баллов;
- 2) частично реализовано – 1 балл,
- 3) полностью реализовано – 2 балла.

Для определения уровня усвоения знаний используются следующие параметры:

- 1) усвоение содержания учебного материала по обучаемому модулю;
- 2) применение теоретических знаний при выполнении практических заданий;
- 3) практическая особенность представленного материала;
- 4) полное и конкретное обоснование предложенной проблемы;
- 5) оформление в соответствии с требованиями.

Оценка знаний слушателя по выполнению самостоятельной работы осуществляется с переводом балльной оценки в пятибалльную систему:

- 1) «отлично»: 9-10 баллов, (85-100%);
- 2) «хорошо»: 7-8 баллов, (75-84%);
- 3) «удовлетворительно»: 5-6 баллов, (50-74%).

Структура проекта

Над одной проектной темой работает группа, состоящая из 4-5 слушателей. Каждая группа готовит свой проект.

Проект состоит из следующих структурных элементов:

1) Титульный лист (указывается наименование организации, Ф.И.О разработчика(ов), год, город).

2) Оглавление (введение, основная часть, заключение, приложение).

3) Введение (дается обоснование актуальности выбранной темы, цели и задачи работы, используемых источников, формулировка и краткая характеристика основной проблемы).

4) Основная часть (раскрывается поставленная во введении проблема, прослеживаются пути ее решения на материалах источников и имеющейся эффективной практики, отражается аргументированная позиция).

5) Заключение (подводятся основные итоги исследования в соответствии с выдвинутой целью и задачами проекта, делаются обобщенные выводы или даются практические рекомендации по конкретному использованию результатов исследования).

6) Список использованных источников.

7) Приложения (при необходимости).

8) Презентация в виде слайдов.

По окончании курса в форме презентации слушатели разделяются на группы и готовят проект. В проекте дается обоснование актуальности выбранной темы, цели и задач работы, используемых источников, формулировка и краткое описание основной проблемы. Раскрывая поставленную проблему, указываются пути ее решения. Даются практические рекомендации по фактическому использованию результатов исследования.

Критерии оценивания проекта

№	Критерии	Баллы	Комментарии
---	----------	-------	-------------

1	Обоснование актуальности проблемы исследования		
2	Соответствие поставленных проблем, целей и задач тематике проекта		
3	Структурирование содержания проекта: логичность и последовательность		
4	Соответствие содержания тематике проекта: – степень раскрытия проблемы; – соответствие плану.		
5	Перспективность работы: – практическая значимость результатов работы; – возможность продолжения работы.		
6	Использование инновационных подходов		
7	Ораторское мастерство		
8	Ответы на вопросы		
9	Творческий подход		
	Количество баллов		

Для оценивания презентации проектной работы выделяются следующие критерии:

- 0 балл – не реализовано;
- 1 балл – реализовано частично;
- 2 балла – реализовано полностью.

Максимальное количество баллов по проекту 20 баллов.

Перевод суммы баллов за работу в традиционные оценочные нормы рекомендуется осуществлять по следующей схеме:

Оценка «5» (отлично) выставляется за сумму 17-20 баллов.

Оценка «4» (хорошо) соответствует сумме 14-16 баллов.

Оценка «3» (удовлетворительно) соответствует сумме баллов 10-13 баллов.

Распределение часов и вопросов итогового тестирования по модулям для курсов руководителей организаций образования

№	Наименование модулей	Кол-во часов	Кол-во вопросов
1	Методологический и нормативный аспект инклюзивного образования	12	6
2	Инклюзивная образовательная среда	12	6

3	Технологии инклюзивного образования	48	24
4	Цифровые технологии и специальные технические средства	8	4
5	Вариативное содержание	-	-
	ИТОГО	80	40

Итоговое тестирование

Итоговое тестирование состоит из 40 вопросов для всех модулей. Определены 4 уровня усвоения курсового материала:

- высокий – 90-100%;
- хороший – 70-89%;
- средний – 50-69%;
- недостаточный – до 50%.

9. Посткурсовое сопровождение

Посткурсовое сопровождение руководителей, заместителей руководителей организации образования проводится через:

1) проведение лектором/ тренером онлайн консультаций по проблемам управления, онлайн мероприятий, методических десантов через применение различных средств связи (электронная почта, мессенджеры, социальные сети (Facebook, WhatsApp и т.д.).

2) привлечение к участию в конференциях, семинарах, вебинарах, круглых столах;

4) публикации статей (возможно, в соавторстве) в областных, республиканских изданиях, СМИ.

10. Список основной и дополнительной литературы

1. Friend, M. (2021). Interactions: Collaboration skills for school professionals (9th ed.). Hoboken, NJ: Pearson Education.

2. Scheuermann, B., & Hall, J. (2016). Positive behavioral supports for the classroom (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.

3. Martin, B., Sargent, K., Van Camp, A., & Wright, J. (2018). Practice guide: Increasing opportunities to respond as an intensive intervention. Washington, DC: U.S. Department of Education, Office of Special Education Programs.

4. Mastropieri, M., & Scruggs, T. (2018). The inclusive classroom (6th ed.). New York, NY: Pearson Education.

5. Методические рекомендации по реализации обновленных учебных программ для детей с особыми образовательными потребностями. Методические рекомендации – Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2019. – 248 с.

6. Разработка методических рекомендаций по сопровождению обучающихся с особыми образовательными потребностями в процессе обучения в общеобразовательной школе. Методические рекомендации – Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2019. – 258 с.

7. Разработка методических рекомендаций по внедрению эффективных методик и технологий в процесс обучения детей с особыми образовательными потребностями. Методические рекомендации – Астана: НАО имени И. Алтынсарина, 2019. – 216 с.

8. Методические рекомендации по формированию инклюзивной культуры в организациях образования. Методические рекомендации. – Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2019. – 320 с.

9. Методические рекомендации по повышению психолого педагогической компетентности участников инклюзивного образовательного процесса. Методические рекомендации.- Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2019. – 200 с.

10. Методические рекомендации по составлению дифференцированных заданий СОР и СОЧ по учебным предметам начальной школы в условиях инклюзии. Методические рекомендации – Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2020. – 146 с.

11. Методические рекомендации по организации итоговой аттестации для детей с ООП. Методические рекомендации – Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2020. – 112 с.

12. Методические рекомендации для администрации школы по организации образовательного процесса в инклюзивной среде. Методические рекомендации – Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2020. – 147 с.

13. Методические рекомендации по психолого-педагогической поддержке семьи с ребенком с особыми образовательными потребностями. Методические рекомендации – Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2020. – 102 с.

14. «Білім беру саласындағы кемсітушілікке қарсы күрес туралы конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 449-V ҚРЗ. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1600000449/compare>

15. «О ратификации Конвенции о борьбе с дискриминацией в области образования» Закон Республики Казахстан от 28 января 2016 года № 449-V ЗРК. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/B940001400_/compare

16. «О ратификации Конвенции о правах инвалидов» Закон Республики Казахстан от 20 февраля 2015 года № 288-V ЗРК.. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1500000288/compare>

17. «Конституция Республики Казахстан» Конституция принята на республиканском референдуме 30 августа 1995 года.. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/K950001000_/compare

18. «О правах ребенка в Республике Казахстан» Закон Республики Казахстан от 8 августа 2002 года N 345. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000345_/compare

19. «О социальной и медико-педагогической коррекционной поддержке детей с ограниченными возможностями» Закон Республики Казахстан от 11 июля 2002 года N 343.. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000343_/compare

20. «Об образовании» Закон Республики Казахстан от 27 июля 2007 года № 319-III.. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319_/compare

21. «Об утверждении Типовых правил деятельности организаций высшего и послевузовского образования» Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 30 октября 2018 года № 595. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1800017657/compare>

22. «Об утверждении норм оснащения оборудованием и мебелью организаций дошкольного, среднего образования, а также специальных организаций образования» Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 22 января 2016 года № 70. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1600013272/compare>

23. «Об утверждении Типовых правил проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся для организаций среднего, технического и профессионального, послесреднего образования» Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/V080005191_/compare

24. «Об утверждении Типовых квалификационных характеристик должностей педагогов» Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 13 июля 2009 года № 338. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/V090005750_/compare

25. «Социальный кодекс Республики Казахстан» Кодекс Республики Казахстан от 20 апреля 2023 года № 224-VII ЗПК. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/K2300000224/compare>